

ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗНАТЬ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ ПРОТИ БЕЗПЕКИ ВИРОБНИЦТВА

Здобувач наукової лабораторії з проблем досудового розслідування НАВС **Бабич Н.В.**

Із прискоренням темпів розвитку науково-технічного прогресу, ускладненням технологічних процесів та технічних засобів, проблеми забезпечення безпеки виробництва стають все більш актуальними. Наразі вони належать до найбільш серйозних комплексних проблем сучасного етапу соціально-економічного розвитку України. Переконливим доказом цього є численні факти виробничого травматизму.

За даними Міжнародної організації праці, рівень смертельного травматизму в Україні залишається одним з найвищих порівняно з європейськими країнами та США. З розрахунку на 100 тис. працівників порівняно з Німеччиною вищий у 2,5 рази, США – у два рази, Італією у 1,3 рази, але нижчий, ніж у РФ у 1,5 рази.

Загалом же, виробничий травматизм, як наслідок нещасних випадків та аварій, є проблемою усіх країн світу. Його рівень, динаміка, а також матеріальні наслідки зумовлені головним чином соціально-економічними чинниками, станом техніки та технологій, організацією праці, діючими у країні нормативно-правовими документами у галузі охорони праці, системою контролю за їх виконанням, а також наявністю дієвих засобів захисту життя і здоров'я людини у процесі трудової діяльності.

За таких умов перед органами внутрішніх справ, які покликані захищати гарантоване Конституцією України право людини на безпечні умови праці та збереження її життя і здоров'я в процесі трудової діяльності, постають складні завдання, ефективне вирішення яких можливе лише за умови правильного розуміння та оцінки усього комплексу чинників, які впливають стан безпеки виробництва, діяльність учасників виробничого процесу та усвідомлення складних зв'язків між людиною, машиною і виробничим середовищем.

Дослідження емпіричних даних свідчить, що майже у кожному випадку розслідування злочинів проти безпеки виробництва – складний, трудомісткий та кропіткий процес, який додатково ускладнюється необхідністю визначення, пошуку, залучення та використання спеціальних знань. Головна та не єдина проблема одержання та практичної реалізації результатів використання спеціальних знань пов’язана, з одного боку неналежною увагою сучасної науки до проблем використання спеціальних знань при розслідуванні злочинів проти безпеки виробництва, а з іншого – відсутністю досвіду розслідування таких злочинів у слідчих органів внутрішніх справ.

Розв’язання згаданих проблем убачається можливим за допомогою проведення комплексного дослідження загальних засад та специфічних особливостей використання спеціальних знань під час розслідування злочинів проти безпеки виробництва.

Аналіз слідчої практики дозволяє зробити узагальнення про найбільш важливі та нагальні її проблеми, що, у свою чергу, визначає перспективні напрями їх наукового розв’язання.

Зокрема, першочергової уваги потребують питання щодо правових та організаційних засад використання спеціальних знань при розслідуванні злочинів проти безпеки виробництва; визначення форм використання спеціальних знань під час розслідування цих злочинів; особливостей використання спеціальних знань під час проведення окремих слідчих (розшукових) дій; особливостей підготовки та проведення судових експертиз.

Практичне значення комплексного дослідження проблем використання спеціальних знань під час розслідування злочинів проти безпеки виробництва полягає в тому, що його висновки й рекомендації можуть бути використані:

- у правозастосуванні – в удосконаленні практики розслідування злочинів проти безпеки виробництва;

- у науково-дослідній сфері – в розробці теоретичних та прикладних проблем розслідування злочинів проти безпеки виробництва;

- у навчальному процесі – при підготовці навчальних посібників, лекцій і проведенні занять з курсу “Криміналістика”

за відповідними темами, а також у рамках підвищення кваліфікації слідчих та оперативних працівників.

Відтак, дослідження проблем використання спеціальних знань під час розслідування злочинів проти безпеки виробництва та впровадження його результатів у практичну діяльність органів внутрішніх справ, сприятиме підвищенню ефективності розслідування згаданих злочинів та доповнить методику розслідування новими знаннями.

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ПРОТИДІЇ КІБЕРЗЛОЧИННОСТІ В УКРАЇНІ

Курсант 204 навчального взводу Донецького юридичного інституту МВС України **Білицька Н. В.**

Науковий керівник: викладач кафедри оперативно-розшукової діяльності Донецького юридичного інституту МВС України, кандидат юридичних наук **Меживой О.В.**

Кіберзлочинність – явище новітньої, цифрової доби. Саме це й робить «кіберів» набагато небезпечнішими й ефективнішими за своїх «класичних» колег-шахраїв. Це люди, які працюють головою і роблять свої «справи», не відходячи від свого комп'ютера або сидячи на лавочці з ноутбуком і мобільним телефоном. Для сучасних «технарів» це часто ідеальний спосіб заробити і реалізувати себе. Злочинці не стоять на місці. Їхні методи вдосконалюються і стають дедалі складнішими. Відповідно, реагують і правоохоронці. Останнім часом рівень кіберзлочинності швидко зростає в Україні. Експерти зазначають, що Україна - дуже важливий центр хакерства, поряд із Росією, Бразилією, Китаєм та меншою мірою - Індією. У цих країнах досить освічене молоде населення, високий рівень безробіття та обмежені можливості працевлаштування.

СБУ і МВС в особі Управління боротьби з кіберзлочинністю опинилися на вістрі війни з «кіберами». На жаль, їхніх зусиль замало. Особливо, зважаючи на наші українські реалії. Якщо раніше українські програмісти-хакери